
Od Autorów	11
----------------------	----

---

1. Wprowadzenie	13
---------------------------	----

1.1. Charakterystyka przedmiotu	13
1.2. Zadania i metody	16
1.3. Rodzaje, modele i schematy obliczeniowe konstrukcji	17
1.4. Analiza kinematyczna	20
1.5. Statyczna i kinematyczna niewyznaczalność	31
1.6. Siły wewnętrzne – przekrojowe	32
1.7. Stan naprężenia, przemieszczenia, stan odkształcenia	34
1.8. Podstawowe założenia	38

---

2. Określanie podstawowych właściwości mechanicznych materiałów	44
---	----

2.1. Metody badań wytrzymałościowych	44
2.2. Próba statyczna rozciągania	45
2.3. Próba ściskania	56
2.4. Uproszczone wykresy rozciągania i ściskania	58
2.5. Próba udarności	60
2.6. Wpływ czasu i zmienności obciążeń na właściwości wytrzymałościowe materiałów	62

---

3. Rozciąganie i ściskanie prętów prostych	63
--	----

3.1. Naprężenia dopuszczalne. Obliczenia wytrzymałościowe ze względu na naprężenia dopuszczalne	63
3.2. Uwagi ogólne o spiętrzeniu naprężeń	65
3.3. Wpływ ciężaru własnego na naprężenia	67
3.4. Rozwiązywanie statycznie niewyznaczalnych układów prętowych	71
3.5. Niedokładności wymiarowe w układach statycznie niewyznaczalnych. Układy wstępnie napięte	75
3.6. Odkształcenia i naprężenia wywołane zmianą temperatury	78
3.7. Nośność graniczna układów statycznie niewyznaczalnych. Obciążenie graniczne	82
3.7.1. Obliczenie ze względu na naprężenia dopuszczalne	82
3.7.2. Obliczenie ze względu na obciążenie graniczne	83
3.8. Nieliniowosprężysty układ prętów	84

3.8.	Nieliniowosprężysty układ prętów	84
4.	Teoria stanu naprężenia	87
4.1.	Naprężenia we wzajemnie prostopadłych przekrojach	87
4.2.	Równania równowagi stanu naprężenia. Twierdzenie o wzajemności naprężeń stycznych	89
4.3.	Naprężenia w punkcie zależnie od orientacji przekroju	91
4.4.	Zmiana układu osi. Tensor stanu naprężenia	93
4.5.	Kierunki główne w ogólnym stanie naprężenia	96
4.6.	Odwzorowanie stanu naprężenia kołami Mohra	100
4.7.	Płaski stan naprężenia	104
4.8.	Przykłady szczególnych stanów naprężenia	111
5.	Teoria stanu odkształcenia	113
5.1.	Składowe stanu odkształcenia	113
5.2.	Odształcenia i kierunki główne stanu odkształcenia	116
5.3.	Odształcenia objętościowe i postaciowe	121
6.	Związki między stanem odkształcenia a stanem naprężenia	124
6.1.	Uogólnione prawo Hooke'a	124
6.2.	Moduł ściśliwości sprężystej. Związki między składowymi kulistymi i dewiatorowymi tensorów odkształcenia i naprężenia	127
6.3.	Energia sprężysta	129
6.4.	Uogólnione prawo Hooke'a dla materiałów liniowosprężystych anizotropowych	133
7.	Wyężenie i wytrzymałość	140
7.1.	Podstawowe pojęcia hipotez wyężenia	140
7.2.	Hipotezy największego rozciągania i największego naprężenia normalnego	143
7.3.	Hipotezy odkształceń właściwych	144
7.4.	Hipotezy największych naprężeń stycznych	145
7.5.	Hipotezy energetyczne	149
7.6.	Uwagi o stosowaniu hipotez wyężeniowych	155
7.7.	Krucze pękanie	155
8.	Geometryczne charakterystyki przekrojów	164
8.1.	Pojęcie momentu bezwładności	164
8.2.	Momenty bezwładności w prostokątnym układzie współrzędnych	165
8.3.	Wpływ przesunięcia osi na momenty bezwładności. Twierdzenie Steinera	168
8.4.	Obrót układu osi, główne osie i główne momenty bezwładności	170
8.5.	Zastosowanie programów komputerowych do wyznaczania charakterystyk geometrycznych figur płaskich	175
9.	Zginanie prętów	179
9.1.	Siły poprzeczne i momenty gnące	179

9.2.	Siły poprzeczne i momenty gnące w belkach	180
9.3.	Zależności różniczkowe między obciążeniem i siłami wewnętrznymi	184
9.4.	Zastosowanie zasady superpozycji przy wyznaczaniu sił wewnętrznych	193
9.5.	Obciążenie ruchome. Linie wpływowe	195
9.6.	Naprężenia i odkształcenia w pręcie równomiernie zginanym	201
9.7.	Wytrzymałość na zginanie	205
9.8.	Belki o równomiernej wytrzymałości na zginanie	212
9.9.	Naprężenia przy zginaniu ukośnym (złożonym)	214
9.10.	Zginanie prętów z materiału sprężysto-plastycznego. Moment gnący graniczny	217
<hr/>		
10.	Przemieszczenia prętów zginanych	223
<hr/>		
10.1.	Równanie różniczkowe osi ugiętej	223
10.2.	Uproszczenia w całkowaniu równania różniczkowego osi ugiętej	232
10.3.	Zastosowanie zasady superpozycji do wyznaczania przemieszczeń	238
10.4.	Przemieszczenia pręta prostego przy zginaniu ukośnym	239
10.5.	Zginanie belki na podłożu sprężystym	245
<hr/>		
11.	Liny	251
<hr/>		
11.1.	Wprowadzenie	251
11.2.	Sposób dokładny	252
11.3.	Sposób uproszczony	257
11.3.1.	Zależności ogólne	257
11.3.2.	Charakterystyczne przypadki obciążenia	261
11.3.3.	Obciążenia złożone	266
11.3.4.	Uwzględnianie wzdłużnej odkształcalności liny	269
11.3.5.	Obciążenie dodatkowe w postaci siły skupionej	270
11.3.6.	Przesuw podpory	272
11.3.7.	Przesuw podpory ograniczony sprężystości	274
11.3.8.	Zmiany temperatury	275
<hr/>		
12.	Skręcanie swobodne prętów o przekroju kołowym	282
<hr/>		
12.1.	Skręcanie swobodne i nieswobodne	282
12.2.	Teoria skręcania prętów o przekrojach kołowych	282
12.3.	Obliczenia wytrzymałościowe skręcanych prętów o przekrojach kołowych	285
12.4.	Skręcanie sprężysto-plastyczne	288
12.5.	Przemieszczenia prętów skręcanych	290
<hr/>		
13.	Skręcanie swobodne prętów o przekroju dowolnym	294
<hr/>		
13.1.	Uwagi o skręcaniu prętów o przekrojach niekołowych	294
13.2.	Podstawy teorii de Saint-Venanta skręcania prętów	295
13.3.	Pręt o przekroju eliptycznym	299
13.4.	Pręt o przekroju prostokątnym	301
13.5.	Analogia błonowa	302
13.6.	Pręt o wąskim przekroju prostokątnym	306
13.7.	Pręty cienkościennie o przekroju otwartym	308
13.8.	Pręty cienkościennie o przekroju zamkniętym	311

13.9.	Porównanie sztywności i nośności prętów rurowych o przekroju otwartym i zamkniętym	313
13.10.	Rury cienkościenne z przegrodami	314
<hr/>		
14.	Złożone działanie sił wewnętrznych w prętach prostych	320
<hr/>		
14.1.	Naprężenia w pręcie rozciągany lub ściskanym i zginany	320
14.2.	Energia sprężysta pręta zginanego i rozciąganego lub ściskanego	326
14.3.	Rdzeń przekroju	327
14.4.	Ścinanie pręta prostego. Uprozczone obliczenia na ścinanie	330
14.5.	Naprężenia styczne przy zginaniu nierównomiernym	334
14.6.	Trajektorie naprężeń w nierównomiernie zginanej belce	346
14.7.	Wpływ sił poprzecznych na przemieszczenia belki. Energia sprężysta ścinania pręta prostego	349
14.8.	Równoczesne działanie momentu skręcającego i siły podłużnej lub momentu gnącego	354
14.9.	Równoczesne działanie momentu gnącego i siły podłużnej	357
<hr/>		
15.	Twierdzenia ogólne o układach sprężystych	361
<hr/>		
15.1.	Zasada prac przygotowanych	361
15.2.	Wariacyjne równanie Lagrange'a	364
15.3.	Twierdzenie o minimum energii sprężystej	365
15.4.	Wyznaczanie sił i przemieszczeń w układach sprężystych	366
15.5.	Układy liniowosprężyste	369
15.6.	Energia sprężysta układów Clapeyrona	373
15.7.	Twierdzenie o wzajemności prac i przemieszczeń	376
15.8.	Twierdzenie Castigliana	379
15.9.	Wyznaczanie przemieszczeń metodą Maxwella-Mohra	383
15.10.	Zasada minimum energii Menabrei-Castigliana	390
15.11.	Wariacyjne metody energetyczne	396
15.12.	Metoda sił. Zasady ogólne	397
15.12.1.	Istota metody sił	397
15.12.2.	Stopień statycznej niewyznaczalności	399
15.12.3.	Układ podstawowy metody sił	399
15.12.4.	Nadliczbowe niewiadome	400
15.12.5.	Równania kanoniczne metody sił	400
15.12.6.	Współczynniki przy niewiadomych i wyrazy wolne równań kanonicznych metody sił	401
15.12.7.	Rozwiązanie równań kanonicznych metody sił	408
15.12.8.	Opracowanie wyników końcowych	408
15.12.9.	Kontrola wyników	408
15.13.	Metoda przemieszczeń. Zasady ogólne	414
<hr/>		
16.	Pręty zakrzywione	418
<hr/>		
16.1.	Stan naprężenia w zginany i rozciągany pręcie zakrzywionym	418
16.2.	Energia sprężysta pręta zakrzywionego	427
16.3.	Przemieszczenia prętów zakrzywionych	429
16.4.	Sprężyny śrubowe walcowe	435

17.	Stateczność prętów	441
17.1.	Zagadnienie stateczności w wytrzymałości materiałów	441
17.2.	Sprężyste wyboczenie pręta	444
17.3.	Sprężysto-plastyczne wyboczenie pręta	455
17.4.	Obliczenia wytrzymałościowe na wyboczenie	461
17.5.	Energetyczna metoda wyznaczania siły krytycznej	467
17.6.	Niektóre kierunki analizy stateczności	474
18.	Metoda elementów skończonych w zastosowaniu do układów prętowych	478
18.1.	Uwagi wstępne	478
18.2.	Zasada MES	479
18.3.	Macierz sztywności elementu prętowego	480
18.4.	Stopnie swobody	485
18.5.	Tworzenie macierzy sił, reakcji i przemieszczeń	486
18.6.	Układy odniesienia. Transformowanie	491
18.7.	Węzły	495
18.8.	Obciążenia	496
18.9.	Wyniki obliczeń	497
18.10.	Tok postępowania	499
Literatura		524
Skorowidz		531